

Dansk Universitetspædagogisk Tidsskrift

Tema

Autentisk læring

Årgang 16 nr. 29 / 2020

Titel

**3 opmærksomhedspunkter i overgangen til universitetet
Hvad kan vi lære af Arts-studerendes oplevelse af at starte på
universitetet?**

Forfattere

Pernille Risør Elving, Rasmus Hansen

Sidetal

70-86

Udgivet af

Dansk Universitetspædagogisk Netværk, DUN

URL

> <http://dun-net.dk/>

**Betingelser for
brug af denne
artikel**

Denne artikel er omfattet af ophavsretsloven, og der må citeres fra den. Følgende betingelser skal dog være opfyldt:

- Citatet skal være i overensstemmelse med „god skik“
- Der må kun citeres „i det omfang, som betinges af formålet“
- Ophavsmanden til teksten skal krediteres, og kilden skal angives ift. ovenstående bibliografiske oplysninger.

© Copyright

DUT og artiklens forfatter

3 opmærksomhedspunkter i overgangen til universitetet

Hvad kan vi lære af Arts-studerendes oplevelse af at starte på universitetet?

Pernille Risør Elving^{a,1}, Rasmus Hansen

^a Centre for Educational Development, Aarhus Universitet

Videnskabelig artikel, fagfællebedømt

Denne undersøgelse belyser de udfordringer, som studerende oplever i overgangen til universitetet. Undersøgelsen bygger på en empirisk kodning af 557 Arts-studerendes besvarelser på spørgsmål om udfordringer i overgangen til universitetet og gode råd til nye universitetsstuderende. Analysen belyser, at Arts-studerendes forventninger til universitetet adskiller sig fra det, de i realiteten møder, når de starter. De oplever især udfordringer med at håndtere ansvaret for egen læring, mængden af selvstudier og de få undervisningstimer på universitetet. Deres sociale og personlige trivsel er afgørende for deres vedholdenhed både i overgangen til og i løbet af deres uddannelse. Undersøgelsen peger på følgende tre opmærksomhedspunkter i forbindelse med overgangen til universitetet: 1) at lære at studere, 2) personlig og social trivsel, 3) forståelsen af universitetsuddannelsens rammer. Undersøgelsen afsluttes med en nuancering af disse tre opmærksomhedspunkter samt løsningsforslag, der både er relevante for uddannelsesinstitutionerne samt de studerende selv.

Indledning

Frafald på videregående uddannelser er omkostningsfuldt for både de studerende og uddannelsesinstitutionerne (Danmarks Evalueringsinstitut 2017b, s. 5). Tidligere studier om fastholdelse viser, at det især er det første studieår på universitetet, der har indflydelse på de studerendes frafald. (Tinto 2006; Harvey et al., 2006; Danmarks Evalueringsinstitut 2017b, s. 5). En undersøgelse af Danmarks Evalueringsinstitut peger blandt andet på, at en af overgangsproblematikkerne til universitetet handler om, at det er vanskeligt for de studerende "at knække den faglige/akademiske kode, og dels at de studerende samtidig i højere grad er overladt til selvstudier på universitetsuddannelser" (Danmarks Evalueringsinstitut, 2017a, s. 8). Det er dog samtidig, ifølge en anden undersøgelse fra Danmarks Evalueringsinstitut, ikke de studerende med svageste kompetencer inden for studieteknik, der møder op til frivillige tilbud om forbedring af studieteknik (Danmarks Evalueringsinstitut, 2018). Samtidig ses, at 55 % af de nye studerende oplever universitetet mere krævende end forventet, og at 15 % oplever det lettere end forventet (Danmarks Evalueringsinstitut, 2017b). Ifølge undersøgelsen har studerende, hvis forventninger ikke lever op til virkeligheden, dobbelt så stor tendens til at droppe ud i forhold til studerende, hvis forventninger til universitetet er realistiske. Samme undersøgelse påpeger, at et større socialt aspekt i studiestarten ligeledes kan bidrage til mindre frafald på uddannelserne (Danmarks Evalueringsinstitut 2017b, s. 6). Ifølge litteraturen på området spiller mange faktorer ind i forhold til, hvorvidt de studerende er vedholdende på deres uddannelse eller ej, men Tinto peger på, at institutionerne bliver nødt til at forstå de studerendes

¹ Kontakt: prelving@au.dk

bevæggrund med hensyn til deres vedholdenhed og frafald for at kunne igangsætte målrettede initiativer, der kan influere frafaldet på uddannelserne (Tinto 2017b, s. 264). Der er altså brug for i højere grad at forstå de studerendes frafald, for at uddannelsesinstitutionen kan handle hensigtsmæssigt ift. at nedbringe frafaldet. På baggrund af dette ses et behov for at få større indsigt i de studerendes oplevelse af at starte på og gå på universitetet, samt hvorfor de falder fra. Derudover er der et behov for at få indsigt i, hvor de studerendes forventninger til universitetet ikke møder virkeligheden og på denne baggrund at klæde de studerende bedre på til at starte på universitetet.

Undersøgelsens fokus

Nærværende undersøgelse vil skabe indsigt i de studerendes oplevelse af overgangen til universitetet. Dette involverer udforskning af, hvilke udfordringer de studerende oplever, og hvordan de forsøger at imødegå disse udfordringer. Derfor stiller denne undersøgelse følgende forskningsspørgsmål:

Hvilke problematikker påvirker særligt de studerendes transformation til at blive universitetsstuderende i forbindelse med deres overgang til universitetet?

Undersøgelsen søger således indblik i de studerendes oplevelse af at starte på universitetet og en nuancering af perspektiver på overgangen til at blive universitetsstuderende. Dette inkluderer ikke eventuelle grunde til frafald, men et perspektiv, der kan benyttes som afsæt for at igangsætte initiativer, som kan understøtte de studerendes vedholdenhed og imødekomme nogle af de udfordringer, som de studerende møder i overgangen til universitetet. For at besvare ovenstående forskningsspørgsmål koncentrerer undersøgelsen sig om to overordnede perspektiver på overgangen til universitetet:

- Udfordringer i overgangen til universitetet
- Gode råd til nye universitetsstuderende

Ovenstående perspektiver undersøges gennem spørgeskemaundersøgelser blandt 557 Arts-studerende, som bearbejdes gennem en *grounded theory*-tilgang, hvor data giver indsigt i problematikker, overraskelser og udfordringer i forbindelse med overgangen til universitetet, samt hvor de studerendes selv ser handlemuligheder.

Metode

For at undersøge ovenstående tages udgangspunkt i to spørgeskemaundersøgelser, hvor de studerende er blevet bedt om at svare kvalitativt på spørgsmål om overgangen til universitetet. Gennem en iterativ tematisk kodning af de studerendes besvarelser er formålet at gøre det tydeligt, hvilke udfordringer der er af betydning for de studerende, og hvilke gode råd og handlemuligheder, de studerende selv oplever.

Dataindsamling

Undersøgelsen tager udgangspunkt i to spørgsmål om overgangen til universitetet, der optræder i et længere spørgeskema, som også spørger ind til andre tematikker. Spørgeskemaet er udsendt digitalt til studerende ved Arts på Aarhus Universitet i efteråret 2018 og igen, i en revurderet og forbedret udgave, i foråret 2019. Her havde alle 9.564 studerende på Arts² lige

² AU i tal 2018

mulighed for at besvare, hvilket 889 respondenter gjorde. Blandt spørgsmålene om overgangen til universitetet har 557 respondenter mindst besvaret et af disse spørgsmål, henholdsvis 329 i efteråret 2018 og 228 i foråret 2019. Det er disse besvarelser, som den aktuelle analyse behandler. Nogle respondenter har fravalgt at svare på alle spørgsmål, hvorfor der er forskellige antal respondenter på spørgsmålene.

Spørgeskemaet er sendt ud til alle studerende på Arts, og derfor er respondenterne tilfældigt udvalgt, da der hverken er screenet for køn, alder, uddannelsesniveau eller specifikke uddannelser. Dette betyder, at respondenterne ikke giver en direkte spejling af populationen af studerende på Arts, og at der kan optræde gengangere mellem de to spørgeskemaer. Vil man opnå en direkte spejling, kan man i stedet lave en stratificeret udvælgelse (Andersen et al., 2012), men i denne undersøgelse er det vægtet vigtigere ikke at ekskludere nogle studerendes besvarelser. Respondenterne repræsenterer 89 uddannelser fordelt på alle tre institutter ved Arts: IKK, IKS og DPU, hvor der i alt er 110 uddannelser. Derudover er de adspurgte studerende fordelt på tværs af studieniveau, hvor der er studerende fra alle semestre på både bachelor- og kandidatniveau. Her er fordelingen af respondenterne 54,8 % på bachelorniveau og 43,6 % kandidat-/masterniveau³, hvilket til sammenligning er 49,7 % bachelorstuderende og 50,3 % kandidatstuderende og masterstuderende blandt populationen på Arts⁴. Dette er valgt på trods af, at undersøgelsen fokuserer på overgangen til universitetet, da der ønskes et alsidigt billede af studiestarten, som ikke kun fokuserer på de indledende oplevelser som studerende. Der gives således plads til erfaringer fra flere studietrin og derfor fra mere erfarne studerende, der antageligt har en anden opfattelse af overgangen til universitetet set i lyset af flere års erfaring som studerende.

Spørgsmålene om overgangen til universitetet er besvaret med fritekst og har på den måde givet mulighed for uddybende og personlige svar. For at få indsigt i gode råd til nye studerende er der i begge spørgeskemaundersøgelser blevet spurgt "Hvis du skulle give ét råd til nye studerende på din uddannelse, hvad skulle det så være?", hvor flere studerende endda har videregivet mere end ét råd. For at få indsigt i udfordringer ved overgangen til universitetet blev der i første runde spurgt: "Hvad var den største udfordring i overgangen fra din ungdomsuddannelse til universitetet?". Fra de studerendes svar blev det dog tydeligt, at nogle var startet på universitetet efter et sabbatår, med erhvervs erfaring eller efter at have afprøvet anden uddannelse. Ved at udsende spørgeskemaet endnu en gang gav det mulighed for at gøre spørgsmålet mere inkluderende ved at omformulere det til: "Er der noget, du gerne ville have været bedre forberedt på, inden du startede på din uddannelse?". De to formuleringer er blevet behandlet samlet og i samme kodningsproces, da der kun viste sig få afvigelser i, hvad de studerende italesatte i deres svar. Det oprindelige spørgsmål gav lidt flere svar om udfordringer med læsemængden på universitetet, hvor den sidste formulering gav lidt flere svar om uddannelsesvalg samt uddannelsens indhold og opbygning.

Databehandling

Spørgsmålene er bearbejdet gennem en empirinær kvalitativ kodning. Den empirinære kodning er induktiv og har formet sig i takt med analysearbejdet, hvilket læner sig op ad en såkaldt *grounded theory*-tilgang (Charmaz 1996, s. 37). Med dette udgangspunkt udspringer analysen og undersøgelsens teoretisering altså fra empirien (Charmaz 2006, s. 92). Dette blev gjort med

³ De sidste 1,6 % valgte ikke at oplyse, hvilken uddannelse de var tilknyttet

⁴ AU i tal 2018

en iterativ bearbejdning af data, der indledningsvis tog udgangspunkt i *in vivo*-begreber, hvor de studerendes egne formuleringer udgjorde første kodning (Charmaz 2006, s. 55). Herefter gav senere kodninger en mere overordnet kategorisering af data, som samlede de studerendes formuleringer til mere generaliserbare tematikker. De studerendes besvarelser har i nogle tilfælde været overlappende eller flertydige, hvorfor hver besvarelse kan have op til flere kategorier tilknyttet. Denne tilgang havde til formål at tydeliggøre de tematikker, der især var fremtrædende i de studerendes besvarelser frem for at lade prædefinerede forståelser styre kodningen. Gennem en iterativ kodningsproces opstår en form for "mætning" af specifikke temaer, når de bliver gennemgående og optræder igen og igen på tværs af empirien. Disse koder formes, gennem flere iterationer af kodning, endeligt til de tematikker, der ligger til grund for analysen og den følgende begrebsliggørelse af feltet (Charmaz 2006, s. 113). Den iterative kodningsproces har først været empirinær og senere med en tematisk tilgang, genereret fra data, hvilket har formet analysen og undersøgelsens overordnede pointer. I nedenstående analyse optræder citater fra disse besvarelser, som er blevet udvalgt for at eksemplificere de studerendes udtalelser og tematikker i besvarelserne. Citaterne er for læsbarhedens skyld rettet for enkelte taste- og stavfejl.

Studerendes oplevelse af overgangen til universitetet

Undersøgelsen udforsker overgangen til universitetet gennem to perspektiver, hvor det primære tager udgangspunkt i udfordringerne ved overgangen til universitetet, og det sekundære tager udgangspunkt i respondenternes gode råd til nye studerende. Gennem kodning og kategorisering fremtræder en række overordnede tematikker i de studerendes besvarelser, som analysen struktureres ud fra. Nedenstående analyse er opdelt i to dele for at bearbejde og præsentere besvarelser fra begge perspektiver.

Udfordringer i overgangen til universitetet

Følgende analyse stammer fra 418 besvarelser på tværs af to spørgsmål om overgangsproblematikker, der giver udtryk for, hvad de studerende gerne ville have været bedre forberedt på, og hvad de synes var mest udfordrende i overgangen til universitetet. Tematikkerne er opsamlet i tabellen nedenfor, hvor der i højre side angives, hvor mange benævnelser der var af hver kategori blandt besvarelserne.

Ansvar for egen læring	136
Prioritering og tidsstrukturering	117
Det akademiske og faglige niveau	95
Forventning til uddannelsen Opbygning, indhold og undervisningsformer	83
Sociale og personlige forhold	73
Praktiske forhold⁵	29

⁵ Spredte råd om universitetets Learning Management Systems, administrative problematikker, økonomiske problemer og manglende informationer. Da svarene varierer meget, gennemgås disse ikke yderligere.

Figur 1: Tematisk kodning af 418 besvarelser om udfordringer ved overgangen til universitetet

Nedenfor gennemgås de fem tematikker, der står frem i de studerendes besvarelser. Dette gøres enkeltvis med kondensering af de studerendes besvarelser og med konkrete eksempler på de studerendes udtalelser.

Ansvar for egen læring

Den tydeligste udfordring i overgangen til universitetet er temaet "ansvar for egen læring", hvilket blev nævnt 136 gange af de studerende. Besvarelserne lægger vægt på udfordringer i at have ansvar for at lære at studere på universitetet, herunder at håndtere den store mængde af selvstudier, som har overrasket mange af respondenterne. En stor andel italesætter det som noget nyt at have ansvar for sin egen læring, hvor ingen holder øje med, om de gør det, de skal. Mange af de studerende udtrykker en vis overraskelse over, hvor meget de bliver overladt til sig selv og at det kræver rigtig meget selvdisciplin, når ingen holder øje med, om de eksempelvis forbereder sig. Nogle af de studerende omtaler dog specifikt selvstudierne som en positiv ting, da det giver mere fleksibilitet i hverdagen. Her kræver det dog, at de formår at strukturere deres tid. De studerende omtaler ligeledes udvikling af kompetencer, som kræves for at studere på universitetet, herunder en nødvendig tilpasning af deres studiestrategier gennem bevidst arbejde med egen læreproces og studieteknikker, eksempelvis forskellige teknikker til læsning og noteskrivning.

[...] grundlæggende akademiske studiekompetencer, det nok blev taget for givet, at jeg kunne, eksempelvis akademisk argumentation savnede jeg en introduktion til.

Kandidatstuderende, 3. semester, Generel Pædagogik

Meget mere selvstudie. Det krævede nogle andre læseteknikker, jeg ikke havde.

Bachelorstuderende, 1. semester, Informationsvidenskab

At vænne sig til læsemængden og at indse, at det ikke handler om lektier, men forberedelse - at man er studerende med ansvar for egne interesser og egen viden og altså ikke længere en elev, der bare skal lære noget bestemt.

Bachelorstuderende, 1. semester, Dramaturgi

Den største udfordring var helt sikkert at skabe en selvdisciplin omkring læsning og finde de rigtige læsestrategier for en selv.

Bachelorstuderende, 5. semester, Uddannelsesvidenskab

At der [er] meget mindre "opsyn" med ens lektievaner. Det varierer meget alt efter størrelsen på ens undervisningshold/forelæsninger. Da der sjældent [er] opgaver i løbet af semesteret og i nogle fag ingen eller meget dialog i undervisning. Dette gør, at det kan være en svær proces at lære at holde sig selv i gang med lektierne, hvis man i gymnasiet har været vant til at blive udspurgt i løbet af undervisning og have ugentlige aflevering[er].

Masterstuderende, 1. semester, Intercultural Studies (English)

Nogle studerende savner hjælp til at arbejde med deres studiekompetencer, -strategier og -teknikker, eksempelvis fra underviserne eller gennem kurser, mens andre blot italesætter, at

det er udfordrende at udvikle hensigtsmæssige studiestrategier. Besvarelserne i temaet "ansvar for egen læring" illustrerer nødvendigheden i at lære, hvordan man studerer på universitetet, da det kræver nogle andre tilgange og teknikker end tidligere. Selvom det kræver hårdt arbejde, udtrykker de studerende dog en stor interesse i at tage ansvar for egen læring og udvikle hensigtsmæssige studieteknikker. Der er dog nogle, der savner en hjælpende hånd til at gøre det.

Prioritering og tidsstrukturering

Det næstmest fremtrædende tema er "prioritering og tidsstrukturering", som blev nævnt 117 gange. Dette inkluderede både strukturering og planlægning af deres studietid, men især håndtering og prioritering af den store læsemængde på universitetet. Dette tema hænger ligesom temaet om "ansvar for egen læring" en del sammen med mængden af selvstudier på uddannelserne. Grundet det store skift i studieform fra eksempelvis en ungdomsuddannelse til universitetet skal de studerende også i højere grad tage ansvar for deres egen tid og være mere bevidste omkring egne studiestrategier. Der er færre undervisningstimer på universitetet, end de er vant til, mere forberedelse, hvorfor de udtrykker en udfordring i at få hverdagen til at fungere, hvor de strukturerer deres tid hensigtsmæssigt. Planlægning af deres tid kobles oftest til mængden af litteratur, som de skal nå at læse mellem undervisningsgangene. Mange af de studerendes svar centrerer sig ligeledes om vurderingen af, hvornår man har læst nok, og hvor meget tid man skal bruge på hver tekst. Det antyder en udfordring i, at de studerende har brug for støtte i at prioritere deres pensum samt at opbygge et repertoire af læseteknikker, som de kan vælge mellem, afhængigt af hvilke tekster de skal læse og med hvilket formål. Nogle studerende udtrykker stor værdi i, at underviserne guider

Prioritering af pensum - jeg læste alt og gør det som oftest stadig, fordi jeg føler, at jeg er dårligt forberedt, hvis jeg ikke gør. Det ville være rart, hvis nogen hjalp en til at forstå, at man ikke skal læse alle tekster og skrive en masse noter, men at finde de vigtige pointer og forstå dem.

Bachelorstuderende, 2. semester, Informationsvidenskab

Den største udfordring var helt klart at strukturere sin egen studietid mest hensigtsmæssigt. Det tog mig meget tid at lære at jonglere med alle delelementerne, der indgår i en universitetsuddannelse :)

Kandidatstuderende, 3. semester, Musikvidenskab

Det var svært at vide, hvor meget tid man skulle bruge på at læse den enkelte tekst, og hvor meget man skulle forstå af dem. Det hjalp på bacheloren, da vores undervisere lavede læseplaner med små stikord til, hvad vi skulle have ud af den enkelte tekst

Kandidatstuderende, 1. semester, Oplevelsesøkonomi

At skulle lære at prioritere i læsningen og at lære at planlægge sin tid, så der er tid til både at studere og fritid.

Bachelorstuderende, 5. semester, Cognitive Science

At være bedre til effektivt at komme igennem store læsemængder, f.eks. ved at prioritere.

Kandidatstuderende, 4. semester, Historie

deres læsning, eksempelvis ved at stille spørgsmål til teksterne eller eksplicite formålet med teksten.

Det akademiske og faglige niveau

Det tredje mest omtalte tema er "det akademiske og faglige niveau", som her bruges som betegnelse for både det faglige indhold og niveau på den enkelte uddannelse og de mere generiske akademiske kompetencer. Den tematiske inddeling tager her udgangspunkt i ideen om, at de studerende både skal opbygge faglige kompetencer samt akademiske kompetencer, der af Mah og Ifenthaler beskrives som en række evner, der er nødvendige for universitetsstuderendes arbejde med det faglige indhold (Mah & Ifenthaler 2017, s. 631-632). Det akademiske og faglige niveau blev nævnt 95 gange og indeholdt ofte de studerendes overraskelse over, hvor højt niveauet på universitetet er, ofte sidestillet med niveauet på deres ungdomsuddannelse. Nogle studerende beskrev det faglige niveau som en udfordring, og flere kobledede det til, at det krævede nogle andre studieteknikker og en anden måde at være studerende på end tidligere. Mange studerende beskriver det akademiske niveau som en udfordring, hvor vægten ligger mere på, at universitetet er en helt ny verden – en anden måde at tænke, læse og skrive på. Det akademiske og faglige niveau kobler sig i de studerendes besvarelser i høj grad til *academic literacy*, som omhandler at læse, tale og skrive akademisk inden for sin faglighed (Wingate, 2015). Flere studerende kommenterede ligeledes på sproglige udfordringer på uddannelsen, specifikt omhandlende de engelsksprogede tekster, som gør de i forvejen svære tekster endnu sværere.

Der er et kæmpe spring fra at gå på gymnasie til universitet. Faktisk synes jeg, det første semester skulle fokusere meget mere på at gå fra at være elev til studerende/akademiker. Jeg fik dumpekarakter over hele linjen det første semester, fordi jeg ikke forstod forventningsniveauet.

Kandidatstuderende, 4. semester, Sustainable Heritage Management

Jeg oplevede det som et skift i verdner. Hele måden at kommunikere på, den akademiske verden, som jeg aldrig er blevet inviteret ind i tidligere (har efterfølgende oplevet, at den er megafed). Hænger måske sammen med, at jeg selv er den første akademiker i min familie.

Bachelorstuderende, 5. semester, Uddannelsesvidenskab

Læringskurven på antropologi var meget stejl, så man nemt kom til at føle sig dum, og jeg brugte selv helt utroligt lang tid på at forsøge at forstå alt, hvad jeg læste, i stedet for at fokusere på at forstå det væsentlige. Der var heller ikke nogen steder at gå hen, hvis man følte sig utilstrækkelig.

Kandidatstuderende, 3. semester, Antropologi

Det var noget af et spring, at så meget undervisning foregik på engelsk, især det at læse tekster på engelsk. Det er okay at læse på engelsk, men de akademiske tekster på engelsk er godt nok svære og hårde at komme igennem.

Bachelorstuderende, 5. semester, Kinastudier

Det faglige niveau; på gymnasiet får man at vide, det er en blød overgang fra gymnasiet til universitetet, men det er slet ikke min oplevelse efter at have startet på to forskellige videregående uddannelser.

Bachelorstuderende, 1. semester, Lingvistik

Forventninger til uddannelsen

Temaet "forventninger til uddannelsen" omhandler uddannelsens opbygning, indhold og undervisningsformerne, som i alt blev nævnt 83 gange i de studerendes besvarelser. De studerendes svar i dette tema indikerer en overraskelse over, hvad det indebærer at gå på en universitetsuddannelse. De studerende italesætter især undervisningsformerne som anderledes end forventet, hvor selvstudier og forelæsningsformen har overrasket flere og krævet en del tilvænning. De studerende peger her blandt andet på den mindre mængde undervisning og få kontakttimer med undervisere på universitetet i forhold til det, de er vant til fra tidligere uddannelse. Flere ser udfordringer i forelæsningsformen, der er præget af undervisermonolog med manglende dialog mellem underviser og studerende. I besvarelser om mængden af selvstudier beskriver de studerende ofte en følelse af at være overladt til sig selv, hvor flere kommenterer på manglende vejledning og feedback fra underviserne. Slutteligt knytter nogle svar sig til uddannelsens opbygning og indhold. Nogle overraskes over den faglige retning på deres uddannelse, og hvordan den er bygget op. Andre kommenterer på deres studievalg og overvejelser om, hvorvidt universitetet overhovedet er noget for dem.

Forelæsninger, hvor man udelukkende lytter. Manglede den klassiske klasse-undervisning, hvor lærer og elev går i dialog og diskussion med hinanden.

Bachelorstuderende, 3. semester, Engelsk

At undervisningsformen er anderledes: Man arbejder mere individuelt og skal tænke mere selv. På gymnasiet får man mere forærende, og det var lettere at indrette sig.

Kandidatstuderende, 3. semester, Tysk

Jeg ville gerne have haft det udspecificeret, hvor lidt tid der i virkeligheden er til fordybelse og sparring med forelæserne. Ydermere ville jeg gerne have været forberedt [på], hvor stort fokus er på de afleverede eksaminer, frem for tilegnelse af viden.

Kandidatstuderende, 2. semester, Generel Pædagogik

Forelæsningserne, som jeg ikke tidligere har været vant til var denne form - 1 person/forelæser, der fortæller, og de studerende, som primært udelukkende er lyttende.

Kandidatstuderende, 3. semester, Pædagogisk Psykologi

Jeg ville da gerne have vidst noget mere om, hvor mange opgaver, der skal skrives i de forskellige fag - der skal skrives mange!!

Bachelorstuderende, 4. semester, Arkæologi

Sociale og personlige forhold

Temaet "Sociale og personlige forhold" nævnes 73 gange og indeholder blandt andet svar om opbygning af sociale relationer, at være engageret i studiemiljøet samt mere personlige trivelsesspørgsmål. Flere italesætter udfordringen i at skabe et socialt netværk, der grundet de få undervisningstimer og mængden af selvstudier er svære at etablere, især i forhold til ungdomsuddannelser, hvor man i højere grad samles som klasse. Studietiden associeres også med meget alenetid, og for nogle ensomhed, hvorfor de studerende understreger vigtigheden

af gode sociale relationer og et godt studiemiljø. Flere påpeger specifikt, at de ikke havde klaret sig gennem studiet uden deres sociale netværk, der på den måde fungerer som sikkerhedsnet for de studerendes vedholdenhed på uddannelsen. Den personlige trivsel på uddannelsen ses både i forhold til ensomhed på studiet, men ligeledes i de studerendes krav til sig selv og at balancere mellem studiet og andre dele af tilværelsen. Mange italesætter deres eget ambitionsniveau og forventninger til sig selv som en stor udfordring i overgangen til universitetet, da de i realiteten ikke kan nå eksempelvis at læse hele pensum, selvom de stræber efter det. Der beskrives ligeledes store udfordringer i at sikre sin personlige trivsel, når man både vil være en god studerende, men ligeledes ønsker et indholdsrigt privatliv og fritid.

Den største udfordring var kravene til mig selv. Jeg ville gerne nå at læse det hele og forberede mig grundigt på alt. Jeg oplevede faktisk en rigtig svær periode og proces, da jeg måtte indse, at jeg ikke kunne nå at gøre alt fuldstændigt, hvis jeg ud over studiet ville have tid til familie, kæreste og lidt sport og arbejde ved siden af.

Kandidatstuderende, 1. semester, Spansk

Jeg har lært, at man godt kan nå alt på studiet, men så er det ikke muligt samtidigt at lægge 100 % i rollen som kæreste, datter, medarbejder etc. Man må skrue ned nogle steder, når andre steder skrues op.

Kandidatstuderende, 2. semester, Spansk

Jeg har siden bacheloren engageret mig meget i det frivillige studieliv her på AU og har fået enormt mange venner. Uden dem ville det være svært at gennemføre uddannelsen, og kandidaten var klart blevet meningsløs uden dem og det fællesskab, vi indgår i.

Kandidatstuderende, 2. semester, Medievidenskab

At der var meget alenetid, hvis man ikke selv fra starten sørger for at finde nogle studievenner, som man senere kan mødes med. Jeg ville godt have vidst, at det fra starten var vigtigt at danne disse relationer, da mange var etableret, da jeg kommer længere frem på studiet.

Kandidatstuderende, 4. semester, Pædagogisk Psykologi

Hvor frustrerende og ensom studietilværelsen kan være til tider. Det sociale netværk er den primære årsag til, at jeg er nået så langt.

Bachelorstuderende, 6. semester, Arkæologi

Opsamling

418 studerende har givet deres blik på overgangsproblematikker, henholdsvis besvaret ud fra, hvad de gerne ville have været bedre forberedt på, eller hvilke udfordringer, de oplevede i overgangen til universitetet. De overordnede tematikker centrerede sig om:

- Ansvar for egen læring, herunder selvstudie samt at lære at studere på universitetet.
- Prioritering og tidsstrukturering, herunder at håndtere læsemængden.
- Det akademiske og faglige niveau på universitetet og uddannelsen.

- Forventninger til uddannelsen, herunder dens opbygning, indhold samt undervisningsformer.
- Sociale og personlige forhold, herunder relationer, studiemiljø samt trivselsspørgsmål.

Generelt gav mange af de studerendes svar udtryk for en overraskelse over, hvad det vil sige at gå på universitetet. Dette gælder især ansvar for deres egen læring og overraskelsen over mængden af selvstudier, hvor de bliver overladt meget til sig selv. Det kobler sig til prioritering og tidsstrukturering, der i mange tilfælde handler om at håndtere den store læsemængde og sikre sig, at de kan nå alt det, de skal. Overraskelser vedrørende det akademiske og faglige niveau viser også, hvordan de studerendes forventninger til niveauet ikke er realistiske i forhold til de faglige, akademiske og sproglige krav, som de møder på universitetet. De studerende har ligeledes andre forventningerne til især undervisningsformerne på universitetet, der blandt andet resulterer i meget alenetid, hvorfor det bliver sværere at opbygge sociale relationer på uddannelsen. Det kræver derfor stort initiativ for den enkelte studerende at opbygge et socialt netværk på uddannelsen, men det har stor effekt på deres vedholdenhed og deres trivsel. Dette ligger i tråd med grunde til frafald ifølge Tinto, der blandt andet understreger vigtigheden af social og akademisk integration samt personlig baggrund og karakteristika som faktorer, der har betydning for de studerendes vedholdenhed på universitetet (Tinto, 1975).

Gode råd til nye studerende

I undersøgelsen blev de studerende bedt om at videregive gode råd til nye studerende, hvilket giver indblik i, hvordan både nye og mere erfarne studerende ser muligheder for at forbedre overgangen til universitetet. Hensigten hermed er ikke, at de studerende selv skal løse de generelle overgangsproblematikker, og rådene skal ikke læses som løsninger, men blot som endnu en nuancering af udfordringerne i overgangen til universitetet.

De 502 studerendes svar med gode råd til nye studerende er gennem en kodning kondenseret til 11 overordnede gode råd, som er samlet i modellen nedenfor. I højre side angives, hvor mange benævnelser, der er af hvert råd. Mange af de studerendes svar indeholder flere råd, hvorfor der er flere benævnelser end der er besvarelser.

1. Hav selvdisciplin og følg din faglige interesse	87
2. Hav realistiske ambitioner	84
3. Vær aktiv på studiet	78
4. Prioritér og strukturér studiearbejdet	75
5. Prioritér socialt netværk og studiemiljø	73
6. Opsøg faglig sparring og brug studiegrupper	73
7. Prioritér og skab balance mellem studieliv, privatliv & fritid	54
8. Arbejd aktivt med studieteknik og at lære at lære	36
9. Tag et aktivt studievalg	35
10. Forhold dig til krav, eksamen og karakterræs	25
11. Brug tilbud og ressourcer	13

Figur 2: Tematisk kodning af 502 studerendes gode råd til nye studerende

De studerendes råd kan give indblik i de områder, hvor de oplever et mulighedsrum, og de giver således indirekte indblik i, hvor de ikke selv har mulighed for at handle. Dette kan underbygge institutioners igangsættelse af initiativer, der kan understøtte de studerende i selv at tage affære, og initiativer, hvor institutioner må tage et større ansvar. Listen af råd kan opfattes som en vidensdeling fra studerende til studerende samt en inspiration til institutioner, som ønsker at arbejde med at forbedre overgangen til universitetet.

Hovedbudskaber om overgangen til universitetet

Denne undersøgelse har givet indsigt i forventninger og udfordringer, som de studerende har, når de møder overgangen til universitetet. Damsgaard (2019) præsenterer SMART-dimensionerne, der består af struktur, mestring, aktivitet, relation samt transformation, som en ramme til at forstå de studerendes oplevelser af studielivskvalitet (Damsgaard, 2019). Gennem struktur, mestring, aktivitet og relation (SMAR) sker ifølge Damsgaard en løbende transformation (T) til universitetsstuderende. Dette fokus på transformation er i høj grad gældende i nærværende undersøgelse også, da det netop er en overgang, der behandles. Ved at sammenligne SMART-dimensionerne som et perspektiv på studielivskvalitet med denne undersøgelses fund bliver det tydeligt, at der kan gøres en række overvejelser i forbindelse med at forbedre overgangen til universitetet. Med afsæt i analysen af overgangsproblematikker og de gode råd til nye studerende, samt med inddragelse af perspektiver fra Damsgaards SMART-dimensioner, opstilles følgende 3 opmærksomhedspunkter i forbindelse med overgangen til universitetet og transformationen til at blive universitetsstuderende:

1. At lære at studere
2. Personlig og social trivsel
3. Universitetsuddannelsens rammer

Disse 3 centrale opmærksomhedspunkter udgør et perspektiv, som både den individuelle studerende og institutionerne kan navigere efter i forbindelse med overgangen til universitetet. Uanset om den nye studerende kommer fra en ungdomsuddannelse, en professionsuddannelse eller arbejdsmarkedet, indgår individet i en overgang til at være universitetsstuderende. Den nye studerende kan bruge disse opmærksomhedspunkter til at påvirke sine strategier i overgangen til at blive universitetsstuderende, hvor institutionen kan bruge dem som baggrund for at igangsætte initiativer, der er med til at klæde de studerende bedre på til universitetet.

Figur 3: Opmærksomhedspunkter i overgangen til universitetet

Modellen illustrerer transformationen fra ny studerende til at blive universitetsstuderende, som er påvirket af udfordringerne ved at lære at studere, opnå personlig og social trivsel samt opbygge forståelse for universitetsuddannelsens rammer. Disse tre opmærksomhedspunkter relaterer sig til SMART-dimensionerne, som samlet bidrager til den studerendes transformation. Dimensionen aktivitet ses i denne sammenhæng som havende gennemgående relevans, da disse tre udfordringer netop mødes i og overkommes gennem aktiviteter, der oftest er faciliteret af studerende, undervisere eller universitetet som institution.

At lære at studere

At lære at studere er et vigtigt element i overgangen til universitetet og går på tværs af de studerendes besvarelser af undersøgelsens to fokusområder. I udfordringerne ses det ved to af de overordnede tematikker "Ansvar for egen læring" og "prioritering og tidsstrukturering". Det ses også ved de tre råd "Vær aktiv på studiet", "Prioritér og strukturér studiearbejdet", samt "Arbejd aktivt med studieteknik og at lære at lære".

At starte på universitetet omfatter blandt en stor del af undersøgelsens respondenter en overraskelse over mængden af selvstudier og en tilvænning til en ny studieform, hvor man som studerende har ansvar for sin læring. Med mængden af selvstudier kommer dog ligeledes et større krav om prioritering og strukturering af studiearbejdet, hvor de studerende især giver råd om at udvikle faste læsevaner, tilrettelægge studiet som et arbejde og prioritere at møde op til undervisningen. Det er især i disse selvstudie-situationer, at den studerende kan opleve det, som Damsgaard kalder mestring (2019, s. 89). Her er det vigtigt, at de føler sammenhæng mellem de udfordringer, de bliver stillet overfor, og de færdigheder og ressourcer, der er tilgængelige.

I nærværende undersøgelse lægges der i besvarelserne vægt på, at selvstudiet er en anden studieform, end de tidligere har været vant til, og at det kræver selvdisciplin samt at arbejde med egne læreprocesser og udvikle egne studiekompetencer. Det er tydeligt i besvarelserne, at de studerende har behov for at afprøve forskellige studieteknikker og finde ud af, hvad der virker for dem selv. De vil gerne inspireres af andre, men har brug for at indgå i en læreproces, hvor de selv får erfaring med forskellige måder at håndtere studiearbejdet på. På denne baggrund kan der med fordel sættes et større fokus på at afprøve og øve forskellige studieteknikker, så de studerende bliver fortrolige med dem. Ifølge Tinto har de studerendes akademiske præstation og akademiske udvikling stor indflydelse på frafald på universitetet (Tinto, 1975). En undersøgelse fra Danmarks Evalueringsinstitut viser dog, at det ikke er de studerende med svageste kompetencer inden for studieteknik, der møder op til frivillige tilbud med hensigt om at forbedre deres studieteknikker (Danmarks Evalueringsinstitut, 2018). Det bør derfor være en prioritet at arbejde med studieteknik i forbindelse med undervisningen eller andre obligatoriske studieaktiviteter.

For at hjælpe de studerende gennem de vanskelige dele af studiearbejdet inden for uddannelsens faglighed kan underviserne afkode typiske udfordringer ved at identificere flaskehalse for læring og systematisk undersøge, hvordan de kan overvindes i faget (Pace, 2017). Mange af de studerende udtrykker eksempelvis specifikt besvær med at nå den store læsemængde på universitetet, hvor nogle har svært ved at vurdere, hvornår de har læst nok eller grundigt nok. I projektet Navigating in Higher Education (NiHE) viste det sig, at under halvdelen af de studerende udelukkende læser undervisningsmateriale, som de finder relevant (Thingholm et al., 2016, s. 42). Dette vil sige at størstedelen ikke selekterer i pensum ud fra relevans. Der ligger her en udfordring i de studerendes forventninger til læsearbejdet og deres valg af studieteknik,

specifikt i forhold til håndtering af pensum. Der kan derfor ligeledes sættes specifikt fokus på, at de studerende opbygger et repertoire af forskellige læseteknikker, som de kan benytte, afhængigt af hvilken type tekst de arbejder med, eller med hvilket formål de læser. Her kan underviserne spille en aktiv rolle ved at guide de studerendes læsning og tydeliggøre formålet med de aktuelle tekster, eksempelvis gennem spørgsmål til teksterne, så de studerende kan prioritere i deres læsning samt tilpasse deres læseteknik efter de specifikke tekster.

At lære at studere handler i høj grad om, at de studerende lærer at tage ansvar for deres egen læring, hvilket bliver muligt, hvis de besidder de rette studiekompetencer. Dette kræver dog, at de studerende opbygger, afprøver og øver sig i forskellige studieteknikker samt reflekterer over egne studiestrategier. Dette kan samtidig bidrage til en følelse af *self-efficacy* (Hsieh et al., 2007), da de hermed får erfaring med at lykkes med deres studie og bekræftes i egne evner. Dette kan både praktiseres på ungdomsuddannelserne, på universitetet samt af de studerende selv.

Personlig og social trivsel

Personlig og social trivsel er et vigtigt element i de studerendes forhold til deres universitetsuddannelse. Det ses både i udfordringerne i overgangen gennem temaet "sociale og personlige forhold" og blandt fem af de overordnede råd fra de studerende: "Hav selvdisciplin og følg din faglige interesse", "Hav realistiske ambitioner", "Prioritér socialt netværk og studiemiljø", "Opsøg faglig sparring og brug studiegrupper" samt "Prioritér og skab balance mellem studieliv, privatliv og fritidsaktiviteter".

At skabe trivsel på uddannelsen handler både om personlig trivsel og social trivsel og kan ifølge Tinto have stor effekt på den studerendes vedholdenhed på universitetet (1975). Den studerendes egne forventninger, tidligere erfaringer og vilje nævnes blandt nogle af de faktorer, der har stor effekt på den studerendes interne påvirkninger for frafald. I nærværende undersøgelse kobles den personlige trivsel i høj grad sammen med det at skabe en balance mellem forskellige dele af sin tilværelse. Mange studerende har svært ved at prioritere mellem studielivet, privatlivet og fritidsaktiviteter og føler ikke, at der er tid til det hele. Fra undersøgelsens respondenter er det tydeligt, at studiet godt kan lægge beslag på meget af de studerendes tid, da der altid er mere at læse. Der kan derfor sættes fokus på, hvordan de studerende kan prioritere i de forskellige studieaktiviteter og strukturere studietiden som et arbejde, så de kan holde fri med god samvittighed. En del af den personlige trivsel på studiet handler også om de studerendes ambitionsniveau, herunder realistiske forventninger, prioritering af tid i forhold til de krav, der stilles, samt accept af, at man ikke kan alt fra starten af uddannelsen. Flere af de studerende foreslår, at man fokuserer på den faglige interesse, og at dette kan hjælpe med prioritering af studiearbejde og fremme studiemotivationen, når man møder hårde perioder på uddannelsen. Derfor kan der sættes større fokus på de studerendes faglige interesse i fagene, eksempelvis gennem diversitet i undervisningen og mulighed for, at forskellige studieaktiviteter kan vinkles afhængigt af faglig interesse.

De studerendes trivsel kobles i undersøgelsen også sammen med sociale aspekter, herunder opbygningen af et godt studiemiljø og et socialt netværk, hvilket indgår i Tintos Social System (1975). Blandt undersøgelsens respondenter omtales sociale relationer i høj grad som et socialt sikkerhedsnet, som en vigtig del af de studerendes trivsel og vedholdenhed på uddannelsen. Sociale relationer har ligeledes betydning for de studerendes ensomhed, og ifølge Aarhus Universitets studiemiljøundersøgelse oplever 37 % af de studerende en grad af ensomhed, hvor 13 % oplever det ofte eller næsten altid (Center for Undervisning og Læring, 2017a, s. 32).

Da der er mere selvstudie på universitetet og ofte færre undervisningstimer end på ungdomsuddannelserne, kan de studerende få følelsen af isolation og muligvis ensomhed, hvis de ikke er en del af et socialt netværk. Respondenterne italesætter også en følelse af, at der ikke er nogen, der holder øje med, om de laver deres ting, møder op til undervisningen eller deltager i diverse studieaktiviteter.

SMART-dimensionen relation fortæller om vigtigheden af et fagligt samarbejde, og mht. forholdet mellem underviser og studerende er det et spørgsmål om at skabe tydelige krav og forventninger samt at yde støtte (Damsgaard 2019, s. 129). Der kan derfor fra universitetets side arbejdes mere for, at de studerende opnår et fagligt fællesskab og føler sig inkluderet i både det faglige og sociale fællesskab på uddannelsen. Følelsen af at høre til har ifølge Tinto stor effekt på de studerendes gennemførelse af uddannelsen, men han påpeger, at institutionerne kan påvirke de studerendes tilhørsforhold til uddannelsen "by promoting those forms of activity that require shared academic and social experiences" (Tinto, 2017a). De studerende i undersøgelsen understreger, hvor vigtigt studiemiljøet og fagligt samarbejde er, ikke bare for deres vedholdenhed, men også for deres faglige arbejde og forståelse. Her kan der blandt andet sættes større fokus på at etablere velfungerende studiegrupper samt sikre en konkret brug af studiegrupper i forbindelse med forskellige studieaktiviteter. NiHE-projektet belyser, at 81 % af de studerende i studiegrupper vurderer, at studiegruppen styrker dem fagligt. Det er dog kun 37 %, der vurderer, at underviserne giver konkrete aktiviteter til studiegruppen (Thingholm et al., 2016, s. 36). Der kan på denne baggrund sættes større fokus på at opbygge både faglige og sociale bånd på uddannelsen, som kan understøtte faglig sparring og et fagligt fællesskab på studiet.

Universitetsuddannelsens rammer

Universitetsuddannelsens rammer har i undersøgelsen været fremtrædende i de studerendes besvarelser og omfatter forventninger og misforståelser i forhold til niveau, krav, form og indhold. Dette ses i de to udfordringer om "det akademiske og faglige niveau" samt "forventninger til uddannelsen" og i de tre råd "Tag et aktivt studievalg", "Forhold dig til krav, eksamen og karaktterræs" og "Brug tilbud og ressourcer".

Mange af de studerendes svar i undersøgelsen handler om forståelsen af, hvad det vil sige at være studerende på universitetet. Dette handler blandt andet om at forstå kravene fra universitetet, uddannelsen og underviser, men ligeledes at forstå den akademiske verden og hvordan der arbejdes på universitetet. Universitetet har nogle uskrevede regler, der ikke er synlige, klare eller nødvendigvis logiske, når man kommer direkte fra en ungdomsuddannelse, fra arbejdsmarkedet eller fra en professionsuddannelse. Tinto argumenterer for, at de studerende skal lære og internalisere universitetets regler for at have bedre chancer for at være vedholdende, og at frafald oftere vil handle om dårlig internalisering af kulturen på universitetet end faglig præstation (Tinto, 1993). Flere studier peger på, at de studerende føler sig uforberedt på videregående uddannelser, og at deres oplevelse af academia ikke er, som de forventede, hvilket kan lede til tidligt frafald (Forrester et al., 2004; Long & Tricker, 2004; Quinn et al., 2005). Flere af de studerende i undersøgelsen oplevede eksempelvis en helt anden måde at tænke, skrive og tale på på universitetet, hvilket både kan handle om akademiske færdigheder og faglige færdigheder. For at imødekomme udfordringer i relation til det akademiske og faglige niveau kan der sættes fokus på arbejdet med *academic literacy* og "the ability to communicate competently in an academic discourse community" (Wingate, 2015). På den måde kan de studerende lære at tænke, tale, skrive og læse i overensstemmelse med fagligheden og det

akademiske miljø. Dette kobler sig på flere måder til første opmærksomhedspunkt, der vedrører udvikling af gode studiekompetencer og det at lære at studere på universitetet.

Det akademiske og faglige niveau på uddannelsen har ligeledes været en overraskelse for flere af undersøgelsens respondenter og viser en skævvridning i de forventninger, de har til uddannelsen, inden de starter, og den virkelighed, de møder. De udtrykte blandt andet, at de ikke følte sig forberedt på undervisningsformen og kravene på en akademisk uddannelse. Ifølge Damsgaard har studerende brug for struktur, altså klare krav og tydelige forventninger, der dermed kan fremme deres selvstændighed og ansvar (Damsgaard, 2019). NiHE-projektet viser, at 83 % af de studerende vurderer, at de afleverer grundigt gennemarbejdede opgaver, mens kun 46 % af underviserne vurderer, at de studerendes opgaver er grundigt gennemarbejdet (Thingholm et al., 2016, s. 30). Dette vidner om, at de studerende forsøger at leve op til kravene på uddannelsen, men de misforstår de principper og krav, som underviserne stiller til deres arbejde. Der kan derfor fremadrettet sættes større fokus på at tydeliggøre krav og forventninger til de studerende samt introduceres til undervisningsformerne på universitetet. Der kan også i højere grad indtænkes vejledning i at prioritere i pensum, strukturere tid og forstå uddannelsens opbygning. De studerende kan samtidig opfordres til at sætte sig godt ind i uddannelsens opbygning og indhold, før de starter, og undervejs deltage på udbudte kurser og aktiviteter.

Konklusion

Formålet med nærværende undersøgelse har været at undersøge studerendes blik på overgangen til universitetet. Undersøgelsen bygger på 557 besvarelser fra studerende på Arts, Aarhus Universitet, som har svaret på to spørgsmål om udfordringer og gode råd i forbindelse med overgangen til universitetet i et spørgeskema med fri tekstbesvarelse.

Undersøgelsen viser, at de studerendes møde med universitetet udfordrer deres forventninger, og at der ligger et stort arbejde i transformationen til at blive universitetsstuderende. Dette drejer sig især om de høje krav på universitetet, hvor de studerende skal tage ansvaret for egen læring, håndtere mængden af selvstudier samt håndtere det stigende faglige og akademiske niveau på uddannelsen. De studerende peger på, at deres egne forventninger samt især deres sociale netværk er afgørende for deres vedholdenhed i hårde perioder både i overgangen til og i løbet af deres uddannelse. Undersøgelsen kan på denne baggrund give anledning til at afprøve forskellige studiestartsinitiativer, der kan forberede de studerende bedre på det akademiske studieliv. Flere initiativer til en bedre studiestart er allerede blevet afprøvet, og der kan i disse findes inspiration til udformningen af nye initiativer. Dette gælder eksempelvis rapporten "Studiestartens betydning for frafald på videregående uddannelser" (Danmarks Evalueringsinstitut, 2017b), samt Projekt 1. studieår, der har kortlagt studiestartsinitiativer på Arts (Institut for Kultur og Samfund, 2019). Syddansk Universitet har eksempelvis udviklet og afholdt det digitale studiestartskursus "How to uni" som et obligatorisk element i de studerendes studiestart (Kongpetsak, 2019). Derudover er der netop udviklet et online-studiestartforløb på Aarhus Universitet, der introducerer studerende til universitetet.

Nærværende undersøgelse fokuserer på tre opmærksomhedspunkter vedrørende overgangen til universitetet og transformationen fra elev til studerende, som der med fordel kan tages udgangspunkt i ved fremtidige indsatser om overgangen til universitetet. Disse indebærer:

1. At lære at studere
2. Personlig og social trivsel

3. Universitetsuddannelsens rammer

Disse 3 centrale opmærksomhedspunkter udgør et perspektiv på overgangen til universitetet, som både de studerende og institutionerne kan handle ud fra. De studerende kan ligeledes tilpasse deres strategier i overgangen til universitetet ved at have disse opmærksomhedspunkter i baghovedet, og universitetet kan bruge dem som baggrund for at igangsætte initiativer, der er med til at klæde de studerende bedre på til universitetet. Det bør fortsat diskuteres, hvor meget der er de studerendes eget ansvar, og hvor meget der er institutionens, samt i hvor høj grad institutionen kan understøtte de studerende i selv at tage ansvaret for deres studiestart. Derudover kan det diskuteres, hvordan institutionen kan handle anderledes for at forbedre de studerendes overgang til universitetet. Derfor vil det være vigtigt at følge effekterne af de initiativer, der igangsættes, og tage hensyn til, at de studerende som målgruppe er i en konstant udvikling, og at deres behov derfor vil være foranderlige, hvorfor initiativerne løbende må tilpasses hertil, og at initiativer ikke kan forventes lige effektfulde år efter år.

Referencer

- Aarhus Universitet (2018). AU i tal 2018. Tilgået d. 11. september 2019 på:
<https://www.au.dk/om/profil/au-i-tal/>
- AU Uddannelse (2016). Optagelsesstatistik 2016. Tilgået d. 11. september 2019 på:
https://medarbejdere.au.dk/fileadmin/www.medarbejdere.au.dk/studieadministration/Studienoegletal_og_-_statistik/2016/2016_Optagelsesstatistik.pdf
- Center for Undervisning og Læring (2017a). Hovedrapport for Aarhus Universitet. Studiemiljøundersøgelsen 2017, Aarhus Universitet
- Center for Undervisning og Læring (2017b). Uddannelsesrapporter for AR. Studiemiljøundersøgelsen 2017, Aarhus Universitet
- Charmaz, K. (1996). "The search for Meanings - Grounded Theory." I: J. A. Smith, R. Harré, & L. Van Langenhove: Rethinking Methods in Psychology (pp. 27-49). London: Sage Publications
- Charmaz, K. (2006). Constructing Grounded Theory. A Practical Guide Through Qualitative Analysis. Sage Publications, London, Thousand Oaks, New Delhi
- Damsgaard, H. L. (2019). Studielivskvalitet: Studenters erfaringer med og oplevelse av kvalitet i høyere utdanning. Universitetsforlaget, Oslo
- Danmarks Evalueringsinstitut (2018). Fastholdelse af studerende på videregående uddannelse. Rapport. Danmarks Evalueringsinstitut
- Danmarks Evalueringsinstitut (2017a). Nye studerende bliver overraskede over, hvad deres uddannelse kræver. Notat. Danmarks Evalueringsinstitut
- Danmarks Evalueringsinstitut (2017b). Studiestartens betydning for frafald på videregående uddannelser. Rapport. Danmarks Evalueringsinstitut
- Forrester, G., Motteram, G., Parkinson, G. and Slaouti, D. (2004). Going the distance: students' experiences of induction to distance learning in higher education. Paper presented at the British Educational Research Association Annual Conference, University of Manchester, 16-18 September

- Harvey, L., Drew, S. & Smith, M. (2006). The first-year experience: a review of literature for the Higher Education Academy. Sheffield Hallam University
- Hsieh, P., Sullivan, J. R., & Guerra, N. S. (2007). Closer look at college students: Selfefficacy and goal orientation. *Journal of Advanced Academics*, 18, 454-476
- Institut for Kultur og Samfund (2019). Projekt 1. studieår. Kortlægning af fastholdelsesinitiativer på 1. studieår, Arts Aarhus Universitet
- Kongpetsak, S. G. (2019). Nye studerende glade for digital studiestart. Syddansk Universitet. Tilgået d. 21. oktober på: https://www.sdu.dk/da/om_sdu/fakulteterne/humani-ora/nyt_hum/how_to_uni
- Long, P. & Tricker, T. (2004). Do first year undergraduates find what they expect? Paper presented at the British Educational Research Association Annual Conference, University of Manchester, 16-18 September
- Mah, D. K., & Ifenthaler, D. (2017). Academic staff perspectives on first-year students' academic competencies. *Journal of Applied Research in Higher Education*
- Pace, D. (2017). *The Decoding the Disciplines paradigm: Seven steps to increased student learning*. Indiana University Press
- Quinn, J., Thomas, L., Slack, K., Casey, L., Thexton, W. and Noble, J. (2005). *From Life Crisis to Lifelong Learning: Rethinking Working-class 'Drop-out' from Higher Education*. York: Joseph Rowntree Foundation
- Thingholm, H. B., Reimer, D., Keiding, T. B., Due, J. L., & Smith, E. (2016). Navigating in higher education: Et blik fra studerende og undervisere på faglige, sociale og personlige perspektiver på undervisningen. Aarhus Universitet
- Tinto, V. (2017a). Through the eyes of students. *Journal of College Student Retention: Research, Theory & Practice*, 19(3), 254-269
- Tinto, V. (2017b). Reflections on student persistence. *Student Success*, 8(2), 1-8
- Tinto, V. (2006). Research and Practice of Student Retention: What next? *Journal of College Student Retention*, Vol. 8(1) (pp. 1-19). Baywood Publishing Co
- Tinto, V. (1993). *Leaving college: Rethinking the causes and cures of student attrition* (2nd ed.). Chicago, IL. University of Chicago Press
- Tinto, V. (1975). Dropout from higher education: A theoretical synthesis of recent research. *Review of educational research*, 45(1), 89-125
- Wingate, U. (2015). Academic literacy and student diversity: The case for inclusive practice. *Multilingual matters*